

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! basisschool De Kleurdoos Brussel te
BRUSSEL**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 18

Instelling GO! basisschool De Kleurdoos Brussel

Directeur Anne Charlotte DE WAGTER

Adres Moutstraat 24 - 1000 BRUSSEL

Telefoon 02-512.49.79

Fax 02-511.39.50

E-mail bs.brussel@g-o.be

Website www.bsdekleurdoos.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Brussel

Adres Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE

Scholengemeenschap SGE BRUSSELIA I

Adres Edmond Mesenslaan 2 - 1040 ETTERBEEK

CLB GO! CLB Brussel

Adres Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM

Dagen van het opvolgingsbezoek 08-05-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 08-05-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 08-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann BRYN

Teamleden Veronique BILTEREYST

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: ICT.....	4
3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	6
3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	6
3.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	6
3.5 Deliberatie.....	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 12-05-2014 tot 16-05-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 16-05-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

ICT

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT in onvoldoende mate na. Er zijn geen afspraken over een leerplangericht aanbod met aandacht voor gradatie, samenhang en integratie. De infrastructuur (hardware, software, internetverbinding) is te beperkt. De leerlingenevaluatie ontbreekt. De integratie van ICT in de leerbegeleiding of leerbegeleiding voor ICT is uiterst summier. De visieontwikkeling en professionalisering van de teamleden zijn ontoereikend.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De studie van het leerplan media, waar ICT deel van uitmaakt, is op schoolniveau niet gebeurd. Het team kwam dan ook nog niet tot een visieontwikkeling over de plaats en de mogelijkheden van ICT bij het leren en onderwijzen. De professionalisering van de onderwijzers is ontoereikend. De teamleden deden onvoldoende een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst of andere (externe) experts om het tekort voor ICT weg te werken. Ze benutten het bestaande nascholingsaanbod te weinig. De directeur rekende op een spontane uitwisseling van expertise binnen het schoolteam. Deze weg voldoet niet om de deskundigheid van het personeel op vlak van ICT in voldoende mate te verhogen.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Het team van de lagere afdeling verklaart de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT te gebruiken als leidraad voor de planning van het onderwijsaanbod. In de praktijk slagen de teamleden er evenwel niet in om op basis daarvan een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod te realiseren. Het team legt een summier vierjarenplan voor dat elk jaar een bepaalde vaardigheid voorziet, zonder verdere specificering of gradatie. Hierdoor is dit plan vrijwel onbruikbaar als richtsnoer voor de ontwikkeling van een krachtig ICT-beleid en een doelgericht onderwijsaanbod. Dit schooljaar (het eerste van de vier) kiezen de teamleden voor creatieve vaardigheden. In het kader hiervan maakten de leerlingen filmpjes met de 'stop motion'-techniek. Daarnaast lijtten ze een aantal apps/tools op die ze kunnen hanteren met de leerlingen. Deze acties volstaan echter niet.
	Het gebrek aan leerplankennis heeft een nefaste impact op de kwaliteit van het onderwijsaanbod: het is onvoldoende doelgericht en komt op inhoudelijk vlak niet tegemoet aan de verwachtingen.
	Verschillende onderwijzers doen inspanningen om de beschikbare ICT te integreren in hun onderwijsaanbod. Deze integratie gebeurt evenwel nog onvoldoende doelbewust en doelgericht. Door de ondoordachte aanpak blijven veel kansen liggen om binnen de verschillende leergebieden ICT functioneel aan te wenden.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Het schoolteam ging niet na of de beschikbare accommodatie voldoet aan de minimale materiële vereisten, noodzakelijk om de leerplandoelen en de leerplaninhouden te realiseren. Pas sinds kort beschikt de lagere afdeling over een beperkt aantal vaste computers, laptops en tablets. Voorts zijn er fototoestellen en vanaf het derde leerjaar interactieve beamers beschikbaar.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Vooralsnog is de systematische en doelgerichte evaluatie van ICT niet aan de orde, gezien de onderwijzers weinig doelgericht ICT aanwenden. Af en toe krijgen leerlingen ad hoc feedback wanneer zij bijvoorbeeld een spreekoefening ondersteunen met een digitale presentatie.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Zorg</i> <i>Beeldvorming</i>	De onderwijzers hebben geen zicht op de beginsituatie van de leerlingen voor ICT. Ze kunnen zich geen beeld vormen van de mate waarin de leerlingen een aantal digitale vaardigheden verwierven. De integratie van ICT voor differentiatie en remediëring binnen verschillende leergebieden is afhankelijk van individuele initiatieven van onderwijzers en ondersteuners. Een doelgerichte en gecoördineerde aanpak op schoolniveau ontbreekt.

3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen wetenschappen en techniek in voldoende mate. De teamleden hebben afspraken die een volledig, evenwichtig en gegradeerd aanbod ondersteunen. De onderwijzers streven naar het actief leren van de leerlingen. De onderwijstijd voldoet voor het bereiken van de eindtermen en de leerplandoelen.

3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen mens en maatschappij in voldoende mate. De teamleden hebben afspraken die een volledig, evenwichtig en gegradeerd aanbod ondersteunen. De onderwijzers streven naar het actief leren van de leerlingen. De onderwijstijd voldoet voor het bereiken van de eindtermen en de leerplandoelen.

3.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Curriculum	De school biedt de leergebieden 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' geïntegreerd aan onder de noemer wereldoriëntatie.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Het onderwijsleerpakket dat het vijfde en het zesde leerjaar eerder al hanteerden, is nu de leidraad in alle klassen. Op deze manier streven de onderwijzers een voldoende evenwichtig, samenhangend en gegradeerd aanbod na. De onderwijzers bieden het basispakket aan en maken geen gebruik van de uitbreidingsmogelijkheden.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	Na vergelijking met het leerplan is vastgesteld dat er nog aanvullingen nodig zijn, onder meer voor techniek en verkeerseducatie.
	Om leerlingen inzicht te laten verwerven in de dagelijkse tijd, zijn er in elke klas zogenaamde routines in kalendergebruik en -toepassing.
	In de meeste klassen is er aandacht voor actualiteit, dichtbij en veraf.
	Geregeld zijn er leeruitstappen in de buurt en in de ruimere schoolomgeving. Zo willen de onderwijzers levensecht onderwijs realiseren. In enkele klassen zijn de leeruitstappen zeer goed geïntegreerd en versterken ze in grote mate het aanbod.
	De onderwijzers streven ernaar om activerende werkvormen toe te passen, waarbij er impliciet aandacht is voor sociale vaardigheden en talige interactie. Afspraken om ook hierin gradatie aan te brengen dringen zich op. Deze werkvormen faciliteren het explorerend en onderzoekend leren.

	Vooraf in de bovenbouw krijgen de leerlingen ondersteuning bij het structureren en studeren van leerstofgehele.
Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	De onderwijzers voorzien voldoende onderwijstijd om de leerplandoelen te bereiken.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De school deed inspanningen om in de nodige leermiddelen te voorzien. Teamleden verklaren dat dit proces nog niet afgerond is. De onderwijzers streven ernaar om passende tijd- en ruimtekaders te afficheren en functioneel aan te wenden. Sommige ruimtekaders zijn er evenwel (nog) niet. De manier waarop de onderwijzers de tijdskaders functioneel invullen verschilt van klas tot klas: soms zijn er duidelijke links naar de leeruitstappen, de lessen en de schoolomgeving. In andere klassen beperken de illustraties zich tot de materialen van het onderwijsleerpakket.
Materieel beheer Infrastructuur	Heel wat klasgroepen hebben een te klein lokaal. Dat bemoeilijkt de organisatie van activerende werkvormen zoals groepswork of hoekenwork en van differentiërende werkvormen. Het beperkt eveneens de mogelijkheden om materialen te etaleren of op te bergen. Niettemin doen heel wat onderwijzers grote inspanningen om de ruimte optimaal in te richten en te benutten.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De meeste onderwijzers hanteren de toetsen van het onderwijsleerpakket voor de evaluatie van wereldoriëntatie. Vooraf in de onderbouw nemen de onderwijzers deze toetsen geregeld mondeling af. Zo willen ze 'schrijfdrempels' wegnemen. De onderwijzers kregen onlangs een introductie op breed evalueren. Sommigen experimenteren momenteel met de evaluatie van deelvaardigheden via een bepaalde methodiek. De verdere stappen in dit proces zijn voor de teamleden niet duidelijk. In de klas krijgen leerlingen veelal aanmoedigende feedback. De zesdeklassers nemen deel aan externe toetsen. De analyse ervan met het oog op bijstellingen is nog een werkpunt.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers verklaren dat de kinderen enerzijds ondersteuning nodig hebben bij sommige werkvormen en dat er anderzijds vooral taal- en leesproblemen zijn. Individueel proberen ze hieraan te verhelpen, bijvoorbeeld door woordverklaring of door leesteksten te structureren. Dat zijn positieve initiatieven, maar een meer doordachte en gegradeerde aanpak op schoolniveau kan de effectiviteit van de maatregelen verhogen. In de klas krijgen de leerlingen veelal aanmoedigende feedback. De teamleden maakten geen afspraken over de verbetering van het leerlingenwerk.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het schoolteam werkte samen met de pedagogische begeleidingsdienst en een andere ondersteunende organisatie voor haar verbetertraject. Een gangmaker per graad volgde nascholingen en deelde zijn expertise met de collega's. Daartoe is er geregeld overleg en hospiteren onderwijzers bij elkaar.

Het team dacht te weinig na over de manier waarop het gemaakte afspraken kan verankeren in de schoolwerking. Dit vormt een reële bedreiging voor de continuïteit van de school- en klaswerking, vooral bij personeelswissels.

3.5 Deliberatie

Het verbeteringstraject voor ICT kwam niet onmiddellijk op gang. Vooral personeelswissels en directiewissels liggen daarvan aan de basis. Bovendien waren er grote infrastructurele en materiële noden, die pas recent in zekere mate verholpen werden. De leiderschapsstijl van de directeur bevordert het gelijkgericht functioneren van de teamleden. Uit de manier waarop het schoolteam het verbeteringstraject voor mens en maatschappij, wetenschap en techniek aanpakte, blijkt dat het in staat is om op eigen kracht de onderwijskwaliteit stapsgewijs te verbeteren. De onderwijsinspectie vertrouwt op de inzet van de teamleden, initiatieven tot een adequate professionalisering en de leiding en de daadkracht van de directeur om het verbeteringstraject voor ICT succesvol af te werken.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann BRYN de inspecteur-verslaggever	Anne Charlotte DE WAGTER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	